

**BASINA VE KAMUOYUNA
İSTANBUL TARIM PLAFORMU
BASIN AÇIKLAMASI**

18 Ekim 2022

BİRLİKTE MÜCADELE ETMEK İÇİN İSTANBUL TARIM PLAFORMU

1980'li yıllarda ülkemizde de uygulanmaya başlanan ve günümüzde devam eden neoliberal tarım politikalarının sonucu olarak; piyasayı düzenleyen tarımsal KİT'ler özelleştirildi, kamu kurumları işlevsizleştirildi, üretici kooperatifleri güçsüzleştirildi, tarımsal destekler azaltıldı, küçük ve orta ölçekli üreticiler büyük şirketler karşısında korumasız bırakıldı, girdilerde ve ürünlerde dışarıya bağımlılık arttı, alan tümüyle kâr mantığıyla çalışan özel sektörün insafına terk edildi, üretim yapmak daha zor hale geldi, üreticiler ve tüketiciler sürekli kaybeden taraf oldu.

2020 yılından beri içinde bulunduğumuz pandemi olumsuz koşullarına ek olarak, 2021 yılında yaşanan ciddi kuraklık, ülkemizde derinleşerek yaşanan ekonomik kriz ve 2022 yılındaki döviz kuru baskısı, Rusya-Ukrayna savaşının bölgemize ve ülkemize etkileri, yapısal ve altyapısal sorunları çözülemeyen tarım sektörümüzü çok boyutlu yeni ve ciddi bir kriz ortamına sürükledi. Bu süreçte üretim ekonomisi yerine rant ve faiz ekonomisinde ısrar edilmesi, girdi ve ürünlerde dışa bağımlılığın kesintisiz sürdürülmesi sonucunda üreticinin alandan çekilmesi hızlanırken sektör dışı piyasa aktörleri sektörü daha fazla etkiler hale geldi, kronikleşen gıda enflasyonu tüketicinin yeterli gıdaya ulaşmasını engelledi.

Tarım, doğa koşullarına bağlı, mutlaka korunması gereken ve uzun vadeli planlanması gereken bir sektördür. Tüm dünyada özellikle küresel salgının başladığı günlerden bugüne; tarım ve gıda farkındalığı artmış, tarım ve gıdanın yaşamsal önemi herkes tarafından kabul edilir olmuş, tarım ve gıda sektörü bir "ulusal güvenlik sorunu" olarak, su ve enerji güvenliği sorunlarıyla beraber temel güvenlik sorunları durumuna gelmiştir. Ek ekonomik tarımsal destek paketleri ile korumacı politikalar uygulamaya konularak sektörün tümüyle serbest piyasaya bırakılmayacak kadar önemli ve stratejik bir sektör olduğu anlaşılmıştır.

Bu süreçte ülkemizde olağanüstü koşullar yaşanmasına rağmen, korumacı tarım-gıda politikalarının yaşama geçirilmemesi, yerli üretimi ve üreticiyi koruyucu somut desteklerin gündeme gelmemesi, üreticiler ve tüketiciler açısından yaşanan sorunların giderek artması sonucunu doğurmuştur.

Tarım politikasında emek aleyhine sermaye lehine yapılan her düzenleme; yetersiz ve dengesiz beslenmeden yüksek gıda enflasyonuna, çarpık kentleşmeden çevre felaketlerine, toplumsal tahribattan kültürel yozlaşmaya alt gelir grubunun yeterli gıdaya erişememesine kadar çok çeşitli alanlarda sorunlara neden olmaktadır.

Ranta dayalı ve sermaye çıkarı öncelikli uygulamalar yüzünden yaşanan iklim değişikliği, afet ve felaketlerin sorumluluğunu "küresel ısınma", "doğal afet" kavramlarıyla izah etmek yanlıştır. Yapılması gereken "insan kaynaklı (anropojenik) iklim değişikliğine" neden olan doğal dengemizi bozan, başta su ve toprak olmak üzere doğal varlıkları yok eden ve kirletenlere somut yaptırımların ayrımsız derhal uygulanmasıdır. Ekosistemi oluşturan tüm varlıkların eşit haklara sahip olmaları temelinde ekolojik suçlar ve cezalarına ilişkin yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Çok sayıda değişkeni ve bileşeni bünyesinde barındıran, sadece ekonomik değil toplumsal ve ekolojik bir üretim alanı olan tarıma yönelik politika belirlemede sadece ilgili Bakanlıkların değil, neredeyse toplumun her kesiminin görüş ve önerileri dikkate alınmak zorundadır.

Bu nedenle politika belirlemede; meslek odaları, sendikalar, kooperatifler, üretici dernekleri, yerel kuruluşlar, ekoloji kuruluşları ve tüketici kuruluşları daha etkin rol alabilmeli ve tepeden değil doğrudan aktörlerin belirleyici olduğu aşağıdan yukarıya bir politika belirleme yöntemi ve süreci izlenmelidir.

Bizler; tarım, gıda, hayvancılık, balıkçılık, orman ve çevre alanında faaliyet yürüten meslek ve emek örgütleri, demokratik kitle örgütleri, üretici ve tüketici örgütleri olarak ülkemizin tarım politikalarının hayati önem arz ettiğini, tarım ve gıda sektörlerinin kamu yararını ve toplum çıkarını esas alarak ekolojiye duyarlı ve halkın refahına dayalı olması gerektiği düşüncesiyle “Tarım Platformu” oluşturmuş bulunmaktayız.

Aşağıda imzası bulunan İstanbul Tarım Platformu bileşenleri olarak, İstanbul ve ülke düzeyinde koordinasyon içinde çalışarakbirlikte ve eşzamanlı etkinliklerle sesimizi daha gür duyurmayı, bilim ve tekniği temel alan ekolojik ve kamucu tarım-gıda politikalarının yaşama geçirilmesi için mücadele etmeyi ve halkı aydınlatmayı amaçlıyoruz.

Yaşanan köklü ve ciddi sorunların çözülmesi için kısa, orta ve uzun vadeli öncelikli somut taleplerimiz şunlardır:

- Tarımda ve gıdada yaşanan sorunların çözümü için, alanı serbest piyasanın insafına bırakan mevcut Neoliberal Tarım Politikaları terk edilerek, ivedilikle Kamucu Tarım Politikaları gündeme alınmalı ve uygulanmalıdır.
- Anayasanın 166. Madde hükümleri gereği tarım sektöründe planlı kalkınma uygulanmalı; arazi kullanım planlaması, tarımsal üretim planlaması, sulama planlaması, eğitim-istihdam-yatırım planlaması ivedilikle yaşama geçirilmelidir.
- Sağlıklı planlamalar için güncel ve doğru tarımsal veriler hazırlanarak kamuoyu ile sürekli paylaşılmalıdır.
- Tarımsal kamu yönetimi güçlendirilmeli, Tarım Bakanlığı yeniden yapılandırılmalı, liyakatli kadrolar yönetime gelmelidir.
- Tarım alanları, çayır ve meralar, zeytinlikler ve diğer dikili alanlar koşulsuz korunmalı, rant amaçlı mevzuat düzenlemelerine izin verilmemeli, üretim alanları amacı dışında kullanılmamalıdır.
- Ormanlarımızın bugününü ve geleceğini tehlikeye düşüren politikalar terkedilmeli, Ormansızlaştırılmanın önüne geçilmeli, ormanlarımızın madencilik, enerji, turizm, ulaşım gibi ormancılık dışı amaçlarla tahsisi sonucu yok olmasına neden olan uygulamalara son verilmelidir.
- Zeytinlikler enerji, turizm, ulaşım, yapılaşma ve madencilik yatırımları ile yok edilmemelidir.
- Girdi ve ürünlerde dışa bağımlı politikalardan vazgeçilmeli, ar-ge çalışmalarına daha fazla pay ayrılarak girdilerde, tarımsal üretim planlaması ile temel ürünlerde kendi kendimize yeterli duruma gelinmelidir.

- Tarımsal destekler en az üç yıllık açıklanmalı, yeterli olmalı ve yıl içinde ödenmeli, tarımsal girdi maliyetleri somut olarak düşürülmeli, tarımsal kredi ihtiyaçları çiftçi lehine düzenlenmeli, bitkisel ve hayvansal üretimde öngörülebilirlik sağlanarak üretimde devamlılık ortamı oluşturulmalıdır.
- Yem-süt-et bütünlüğü dikkate alınarak bütünsel olarak hayvancılığımız geliştirilmeli ithalata son verilmeli ve yerli üretimdesteklenerek hayvan varlığımız artırılmalıdır. Süt-yem ve et-yem parite standartlarına uymayan tavsiye alım fiyatları uygun duruma getirilmeli, yem ve diğer girdi fiyatları düşürülerek ineklerinin kesime gönderilmesi durdurulmalıdır. İnek sayısındaki azalma ivedilikle durdurulmalı böylece besilik dana üretiminin artması, etithalatının son bulması sağlanmalıdır.
- Hayvansal üretim ve tüketim zincirinin her aşamasında hayvan sağlığı ve refahı ile toplum sağlığını gözeterek yaklaşım ve uygulamalar esas alınmalı, zoonozlara karşı koruyucu hizmetler güçlendirilmelidir.
- Hayvan ve insan sağlığına etkileri nedeniyle GDO'lu yem ithalatına son verilmelidir.
- Halkın, özellikle çocuklarımız, gençlerimizin beyinsel ve fiziksel gelişimi için Dünya standartlarında kişi başı hayvansal proteine erişimleri sağlanmalıdır.
- Su varlıkları ticarileştirilmemeli, denizlerimiz ve iç sularımız kirletilmemeli, akuakültür desteklenmeli, su ürünleri üretimi ve balıkçılık geliştirilmelidir.
- Tarımsal KİT'ler yeniden açılarak kamunun piyasayı etkin düzenlemesi sağlanmalıdır.
- Eğitim-istihdam planlaması yapılarak, tarım meslek liseleri yeniden açılmalı, yükseköğretimde nicelik ve nitelik sorunu çözülmeli, kamuda yeterli atama yapılmalı, çalışanların çalışma koşulları ve ücretleri yoksulluk sınırının üzerine çıkarılmalıdır.
- Tarım ürünlerinin üretim, depolama, işleme, lojistik ve pazarlama aşamalarında demokratik kooperatifçilik desteklenmelidir.
- Küçük aile işletmeleri desteklenmeli, yerelde üretim desteklenmeli ve özendirilmelidir.
- Geçimlik tarımsal üretimi yapan çiftçi ailelerinin ödenemez hale gelen borçları silinmelidir.
- Tarımda emek sömürsü önlenmeli, mevsimlik işçilerin sorunları çözülmeli, kadın ve çocuk emeği istismarı önlenmeli, sosyal güvenliğe kavuşturulmalı, üretenler, emekçiler haklarını almalıdır.
- Gıda güvenliği ve gıda güvencesini sağlayabilmek için gıda egemenliğinedayalı tarım modeline geçilmelidir.

- Gıda tedarik zincirinde üretimden tüketime gıda kısa yolları esas alınarak demokratik kooperatifler temelinde yeterli, sağlıklı ve ucuz gıdaya sürekli erişim sağlanmalıdır.
- Su varlıklarını olumsuz olarak etkileyen olaylardan öncelikle, kaynakların kirletilmesi ve su toplama havzalarının daraltılması gibi uygulamalardan bir an önce vazgeçilmelidir.
- Hava kirliliğini önleyen en önemli varlıklar olan orman arazileri ve su havzaları koşulsuz olarak koruma altına alınmalı, orman varlığı korunmalı ve artırılmalıdır.
- Biyoçeşitlilik ve gen kaynakları yasal düzenleme ile koruma altına alınmalıdır.
- Gıda kaybı ve israfı önlenmeli, atıklar azaltılmalı ve geri kazanılmalıdır.
- Merkezi idare ve Yerel Yönetimlerin tarım ve gıda destekleme ve yatırımları dezavantajlı ve yoksul, üretici ve tüketicilerin güncel zorunlu ihtiyaçlarının karşılanmasını da içeren kalıcı yapısal dönüşümü sağlama hedefine uygun olmalıdır.

Üretemezsek beslenemeyiz.

Piyasacı ithalat, beslenmede dışa bağımlılığa neden olur.

Açlık ile ıslah olmayacağız.

Bizler, İstanbul Tarım Platformu bileşenleri olarak; İstanbul ve İstanbul'u etkileyen bölgelerde yaşanan yakıcı ve yıkıcı tarım-gıda sorunlarının çözümü için bilim ve teknik doğruları kararlılıkla talep edeceğimizi ve bu doğrultuda mücadele edeceğimizi basın ve kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Saygılarımızla...

İstanbul Tarım Platformu

İSTANBUL TARIM PLATFORMU BİLEŞENLERİ

- DİSK Türkiye Gıda Sanayii İşçileri Sendikası (GIDA-İŞ)
- DİSK Birleşik Tarım Orman İşçileri Sendikası İstanbul Şubesi
- KESK Tarım ve Ormancılık Hizmet Kolu Kamu Emekçileri Sendikası İstanbul Şubesi (TARIM-ORKAM-SEN)
- İstanbul Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği (SÜR-KOOP)
- İstanbul Veteriner Hekimler Odası (İVHO)
- Serbest Veteriner Hekimler Derneği
- TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
- TMMOB Gıda Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
- TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
- TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası İstanbul Temsilciliği
- TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
- Tüketici Dernekleri Federasyonu (TÜDEF)
- Tüketiciyi Koruma Derneği (TÜKODER)
- Tüm Üretici Köylü Sendikası (TÜM KÖY SEN)
- Türkiye Ormancılar Derneği Marmara Şubesi (TOD)
- Türkiye Ziraatçılar Derneği (TZD)
- Veteriner Halk Sağlığı Derneği (VHSD)
- Veteriner Hekimler Derneği (VHD)